

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlköztásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

V. évfolyam.

Szászsebes, 1901. Júnus 18.

38. szám

Értsük meg egymást.

(Válasz Varga Antalnak.)

Ez alatt a czim alatt fölötté érdekes sorokat kaptunk s szerzőjük nem más, mint a „Magyar Erdész“ szerkesztője, a kiváló erdészeti szakíró: Imecsfalvi Imecs Béla úr. Sorainak intentiója az, hogy eloszlassa azokat a kételyeket, melyeket netán némelyekben a Magyar Erdész hasábjain megjelent s az erdőtörvényünk 37 § ára nézve észrevételeket tartalmazó cikk, melyet érdekességénél fogva annak idején egész terjedelmében átvettünk, támaszthatna.

A választ természetesen nem csak azért, mert ezt a hirlapírói kötelesség és a tisztesség is úgy hozza magával, de még azért is, mert élő bizonyítéka annak, hogy az erdőtisztai körök is élénk figyelemmel kísérik az erdészeti altisztai személyzet viszonyait s komolyan szívükön viselik sorsukat, egész terjedelmében alább közöljük, nem mulasztván el egyuttal hálás köszönetünket nyilvánítani a választ adó urnak ama szivességeért, hogy feltárja előttünk azokat az eszméket, melyek őt — és talán collegái közül is számosat — az altisztai testület reorganisatiójának kérdésénél vezérelnek.

Fölötté fontos, hogy ne mondjuk örvendetes ama tünet is, hogy végre valahára a magasabb körök is kezdik figyelmükre méltatni lapunkat és az abban kifejtett esz éket, mit

eddig — csodálatos módon — akár elnézésből, akár pedig semmivel meg nem okolható kicsinylésből és lenézésből meg nem tettek, pedig erre már régen szükség lett volna, mert ha ezt teszik s figyelemmel kísérik azt a mozgalmat, melyet szerény lapunk minden idegen támogatás nélkül az erdészeti és vadászati altisztai személyzet érdekében és javára megindított, ha megismerték volna azokat a bajokat és hiányokat, melyeket annak hasábjain feltártunk, hat és félévi küzdelmünk bizonyára áldásos gyümölcsöket teremthetett volna.

Sajnos, hogy még ma is az erdészeti tisztikar nagy része elfogultan fogja fel a mi törekvéseinket, abban a balhiedelemben leledzven, hogy mi a fennálló rendnek a felforgatására törekszünk, hogy az erdészeti és vadászati altisztai karba a socialismus, hogy ne mondjuk anarchismus káros eszméit óhajtjuk beoltani, szóval hogy ellenkezésbe akarjuk hozni az alantasakat a föllebbvalókkal. Az Üdvözítő, midőn az írástudók és farizeusok hasonlókkal gyanusították, azt mondotta volt, hogy nem azért jött, hogy a törvényt eltörölje, hanem hogy azt betöltse, illetve kiegészítse.

A mi törekvésünk mindig az volt és az lesz a jövőben is, — ha ugyan az altisztai kar érdeklődése és pártolása biztosít számunkra jövőt, hogy rámutassunk azokra a bajokra és hiányokra, melyeket az erdészeti és vadászati altisztai személyzet hivatalos és magán életében tapasztalunk s igyekezzünk ezekre az irányadó körök figyelmét felhívni, ott pedig, a hol

orvoslásnak a szükségét látjuk, nem lépünk föl követelőleg, hanem kérünk, mert jól tudjuk azt, hogy szép szóval mindig többre megy az ember, mint erőszakoskodással. A mi elvünk az, melyet a Szentírás adott szájunkra: „kérjetelek és megadatik néktek“. Az, hogy teljesedésbe megy-e ez valaha, még a jövő titka.

Szükségesnek láttuk ezt a bevezetést már csak az eszmék tisztázása végett is és ezek után adjuk már most magát a választ, mely szószerint a következő:

Értsük meg egymást.

(Válasz Varga Antalnak).

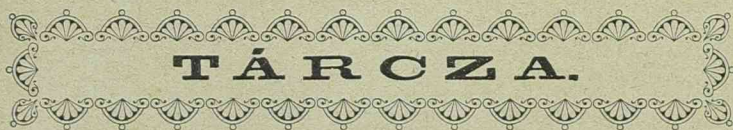
Érdeklődéssel olvastam e lap f. évi 36-ik számában Varga Antalnak felszólalását, melyben a „Magyar Erdésznek“ az erdőtörvény 37 §-ára vonatkozó észrevételeit beszéd tárgyává teszi.

Hogy visszatérek Varga cikkére, teszem azt leginkább azért, mert valószínű, hogy vele együtt mások is félreérthették az említett közlemény intencióját.

Midőn a „Magyar Erdész“-ben általánosságban a figyelmet erdőtörvényünk hiányaira felhívtam, a 37 §-nak ama igazságtalanságát ecseteltem, mely megengedi, hogy a magánbirtokosnál vizsgát nem tett egyén mint erdőőr feleskettessék, fegyvert viseljen, míg a 17 § alá tartozó birtokoknál eskütelre s fegyverviselésre csak vizsgázott emberek bocsáthatók. Vagyis akkor, midőn az én erdőmben elkövetett

s bejelentett erdei kihágás elbírálásánál csak vizsgázott ember tanúskodhatik, addig a szomszéd magánbirtokosnál a béres vagy kondásból a törvény által erdőőrnek minősített egyén azt a jogot gyakorolja, a mit az én szakiskolát végzett altsztem. Ez nyilvánvaló olyan anomália, mely nemcsak bosszantó az erdőtisztre is, de méltán sérti az önérzetes altiszti karnak reputációját. Varga úgy értelmezi cikkemnek tartalmát, mintha én abban a kötött birtokoknál a szakképzett erdőőrök alkalmazását feleslegesnek jeleztem volna. Hogy ő ezt honnan olvasta nem tudom, mert ezt ugyan én soha és sehol sem állítottam, de nem is képzelek olyan erdőtisztet a ki ezt kívánná.

Fejtegetéseim során azt mondtam, hogy 27 § c) pontja nem vált be az életben mert a 17 § alá tartozó birtokoknál az erdőőrzést nem csupán vizsgázott egyének végzik hanem legalább ugyanannyi nem képzett ember is van alkalmazásban; ez tény és való. De nincsen is arra szükség, hogy az őrzésre szakképzett altisztek alkalmaztassanak csupán, mert az erdőőri szakiskolát végzettek sokkal fontosabb s nagyobb készséget megkövetelő teendőket szoktunk bízni. Az erdőőri szakiskolákat azért szervezték, hogy az erdőtiszti kar mellé egy olyan használható segédszemélyzetet neveljenek, mely az erdészeti műszaki segédszolgálat teljesítésére is alkalmas. Hogy valamely erdőbirtokra hány szakképzett egyént alkalmazzunk, azt csakugyan az ottani kezelő erdőtiszt tudja

A vén székely vadász.

Még abban az időben történt, midőn a boldog emlékü Rudolf trónörökös vadász szenvedélye által hajtva szép hazánk különféle vidékeit látogatta. Egy ízben Erdély délkeleti vidékét érte ez a nagy megtiszteltetés. No hiszen volt is ott akkor sürgés -- forgás Nimród hívei közt az előkészületek megtételénél! Alig hogy híre ment a megtisztelő látogatásnak, megmozdult az egész vidék apraja, nagyja, hogy kivegye részét a fogadtatás és a hajtóvadászat előkészületeiből.

Az alispán barátjával, a főszolgabíróval összefogták lovaikat, hogy négyesben járni betanítsák s naponkint ott kocsikáztak a szép asszonyok ablakai előtt nagy ostorpattogtatással, mert hiszen ez a fogat volt röpitendő a fenséges urat a vasuti állomástól a

vármegye székhelyéig. A főispán elkészíttette magának az üdvözlő beszédet a vármegye pennájával s nap-hosszat szavalgatta azt a tükör előtt, vizsgálván abban a megfelelő állásokat, arczkifejezéseket és kézmozdulatokat.

A közeli községek lakói neki estek a házak meszelésének, utak egyengetésének, utszélek fásításának; posta, távirda, kereskedő, suszter, snájder, valamennyi megfeszített erővel munkálkodott heteken keresztül a nagy napok előtt. Az iskolákban szinte szünetelt a tanítás, mert a poffessorok, tanítók csak az ünnepies kivonulás fölött tanakodtak. Szóval felfordulás volt az egész vonalon.

Mindenki alig várta a nagy napok bekövetkeztét és mégis mindenki rettegve látta, hogy mily rohamosan tűnnek a napok egymásután, mert az idő olyan, hogy akkor szalad legjobban, mikor legkevésbé óhajtjuk. A sok nép közt csak egyetlen egy ember akadt, kit ezek a dolgok mind nem érintettek s ez nem volt más, mint Balog uram, a község vén salabaktere, ki olyan

leginkább megítélni s azért javasoltam a törvény ilyen értelembeni módosítását, mire tulajdonképpen az élet s a gyakorlat vezetett.

Abban igazat adok Vargának hogy a szakiskolát végzett embereket a törvényben is meg kellene különböztetni az ugynevezett erdőkerülőktől úgy rangban mint czimben is. Az életben ezt mi úgy is megteesszük s még pedig annál fokozottabb mértékben, minél jobban szolgálra valamelyik altisztünk magaviseletével, képzettségével. Egyébiránt én azt sem helyeslehetem, hogy ma még valaki a szakiskola végzése nélkül, vagyis csak magántanulás után vizsgára bocsáttassék. Eddig — különösen a 80-as évek elején — ennek inkább volt értelme, mert kevés volt a vizsgázott ember s a törvény pedig az olyanoknak az alkalmazását sürgette. Ma azonban — legalább én úgy tapasztalom — olyan nagy hiány nem lehet, mert ép nálam történt meg, hogy egy jobb állomás betöltésénél 14 vizsgázott közül kellett választanom.

Az én elvem nem az, hogy sok állomást szervezzünk s aztán azok betöltői koplaljanak, hanem aránylag kevesebbet, annyi teendővel a mit kellő szorgalom s körültekintés mellett az embereink megbírnak, de azokat aztán ha megfelelőek megbízhatók, dotáljuk úgy, hogy értük magunknak se kelljen pirulnunk, hanem állásuk s képzettségük mellett tisztességesen megélhessenek. Ez nálam legalább már így is van berendezve.

Altiszteink általában gyengén vannak dotálva

habár az utolsó időben úgy a kinestárnál mint több uradalomban anyagi helyzetük javítására több gond fordított, de még sok kívánnivaló van hátra, a mire hogy teljesülhessen bizonyos idő kell. Egész intézményünk még fiatal s tökéletesítésére 20—25 év nem elegendő.

Imecsfalvi Imecs Béla.

Fogolytenyésztés kicsiben.

(Írta: Fónagy József).

(A „Zoologiai Lapok” után).

Időszerűnek vélem, hogy most, a mikor annyi fogoly-tojás készül pusztulásnak indulni, vadásztársaim figyelmét felhívjam a kikaszált tojások megmentésére.

A „Magyar Gazdák” lapja a Fácán és fogoly tenyésztése című könyvemre hozott kedves bírálatában egy helyen azt mondja, hogy nem ért velem mindenben egyet, nem különösen abban, hogy a fogoly tenyésztéséről csak röviden emlékezem meg. Köszönöm a figyelmeztetést, igazán jól esik, ha hibát követelek el, és van, a ki az ügy érdekében szívesen figyelmeztet.

Igazat adok magam is a lap észrevételének, igyekezni fogok azon, hogy a csorbát kiköszöröljem, minél inkább lenne velem szemben a magyar vadász-közönség követelő, biz Isten annál nagyobb lenne igyekezetem és örömöm, mert ebből csak azt látnám, hogy többfelé szeretik a vadat, többfelé óhajtanak foglalkozni a vad ápolásával, tenyésztésével.

Magam mentségére csak annyit hozok fel, hogy a fácán tenyésztése teljesen az, a mi a fogolyé, csak az a különbség, hogy a fácán sokkal kényesebb állat, mint a fogoly. A fácán tenyésztését töviről hegyéig leirtam, vagy legalább le akartam írni, meg

ágrólszakadt ember léte senkinek sem ötlött szemébe s a mint vele senki nem törődött, úgy ő sem törődött senkivel, hanem mint máskor, ekkor is egykedvűen naphosszant üldögélt a bolgárszegi korcsmában az ő pálinkás kupiczája mellett, biztatván erősen Icziket, ki néha a hitelt csak kétkedve nyújtotta, hogy ne féljen, majd felvirrad még neki is a fényes nap s lesz majd akkor pénz annyi, mint a polyva.

Végre megjött a várva várt nagy nap! Minden úgy sikerült, a mint azt az urak tervezték, csak egy, a mi pedig a leglényegesebb volt, maga a vadászat sehogy sem akart sikerülni, hanem mindjárt az első két napon fuesot mondott. No, volt is riadalom az intéző körökben! Mit tegyenek? hogy köszörüljék ki a szenvedett csorbát? hol találhatnának csak legalább egy valamirevaló vadra s ki vezesse őket annak a nyomára?

Ez az aggodalom, mely annyi sok reményt és kitüntetést látszott eltemetni, eljutott a bolgárszegi kaszinóba is, melynek főintendánsa és mindenese nem

volt más, mint Iczik, törzsvendége pedig Bagoly uram. Ezek is gyakran összszénéztek s tanácskoztak is ha ugyan azt annak lehet nevezni, mert a szót mindig csak maga Iczik vitte, míg Bagoly uram mélységesen hallgatott s csak annyit engedett meg magának, hogy néha megmosolyogta a korcsmáros aggodalmait, melyeket az általa hitelbe elfogyasztott sok ital láttára nyilvánított.

De a Bagoly uram is megtörte végre a hallgatást s egyszer emígy törte meg a csendet:

— Hallja, Iczik úr, ha nem lennék ily rongyos, éhes és szomjas és ha tudnám azt is, hogy a nagyságos vicispán ur nem restellene ilyen magánféle emberrel szóba állni, el tudná én vezetni azokat az urakat olyan helyre, hol nem egy, de három medvét is lőhetnének, de még egy szép konda vaddisznó is kerülhete puskacsőre. . . .

— Mit mond, Bagoly uram? Csakugyan tudná, hogy merre lehetne ilyen vadakat találni? — ugrott bele beszédébe a figyelmessé lett Iczik.

akartam magyarázni, úgy a hogy azt legjobb tudásom megengedte, ha a fogoly tenyésztését szintén le akartam volna írni elejétől végig, akkor ismét le kellett volna írnom a fázán tenyésztését, tehát óriási ismétlésbe kellett volna bocsájtkoznom.

Egyben feltétlenül igaza van a „Magyar Gazdák Lapja”-nak, és ez az, hogy tényleg gondolnom kellett volna azokra, a kik 10—20 fogoly-tojást akarnak megmenteni az életnek, erről fogok tehát most röviden megemlékezni, mindenesetre nem rossz, ha foglalkozunk ilyesmivel is.

Most már elkéztünk ezen legelső ajánlatommal, de azért jó, ha itt feljegyezzük, hogy feledésbe ne menjen.

Fogolykakasokról van szó, melyek a kikeltett kis jószágokat, a kedves kis fogolycsibéket állítólag felnevelik, nagyon szépen vezetik.

Nem próbáltam még soha ezt az ajánlott módszert, de állítólag a fogolykakasok szépen nevelik a csibéket.

Nagy dolog ez, ha azt vesszük, hogy milyen sok kárt tesznek ezek a szaporulatnál, mindaddig, míg vége nincsen a dürgési időszaknak. Télen, vagy ősszel, a mikor befogások történnek, mindig tapasztaljuk a kakasok feles mivoltát, azonban ezekre a kakasokra semmi jó nem vár, de milyen áldás, ha a vezetésre ezek beválnak!

Ha tekintjük a foglyok életét, nekem semmi kétségem abban, hogy a kakasok elvállalják a csibék vezetését; a míg a kis foglyok ki nem keltek, addig láthatni néha 5—6 kakast, a mint garçon életükben együtt buslakodnak, de nem igen láthatók akkor, a mikor már kikeltek a kis csibék.

Akárhány csapatnál tapasztalhattuk azt, hogy van 10—13 fiatal fogoly és van 4—5 öreg, ezeknél biztosan úgy van az eset, hogy a pár nélkül maradt kakasok odaszegődtek a csapathoz.

Nálunk, a hol azt lehet mondani, hogy sok fogoly van, sokszor — és a legtöbb esetben tapasztalható az, hogy egy csapatnál van 5, néha 6 öreg is, innen van azután az is, hogy vadászatkor, kivált, ha nem üldözzük a csapatot, hanem mindig új csapatra megyünk, néha 100 lőtt fogoly közül 60 öreg kakas van aggatékon.

A kakasok örködnék a csapat biztonsága felett, ők röppennek először fel, őket lövi a vadász le, az alatt pedig a csapat tovább szalad, csak lőtávolon túl repülve fel.

A foglyoknak, de különösen a kakasoknak, eme tulajdonsága valóban arra enged következtetni, hogy a magányosan lévő kakasok elfogadják a csibék nevelését, vezetését, ha pedig ez így van, a télen befogott kakasokat kamarázzuk, tavasszal nem engedjük ki, elteszszük őket június-, júliusra a mikor kiereszthetjük a kis csibékkal, melyeket otthon keltettünk ki, ez pedig egy igazán fontos tényező a tenyésztésre.

Hanem, hogy tárgyamnál maradjak, nézzük, mit csináljunk a kikaszált vagy veszendőnek indult tojásokkal?

Mindenek előtt tartsunk készenlétben olyan kotlókat, melyek lehetőleg már ültek kevés időt, hogy ig könnyebbek legyenek, az alájok rakott gyengébb tojásokat össze ne nyomhassák. Vannak kisebb fajta kotlók, ezeket jobb alkalmazni (legjobb a selyemtyúk-félét), vannak olyan kotlók, melyek sokkal gyöngédebbek, míg egy másik gyoromba, mindenesetre gyöngédebbet kell inkább választani.

A kikeléskor, a mint a kis csibék világra jönnek, azokat óvatosan kell a kotlótól elvenni és finom, meleg flanell közé jól betakargatva rakni meleg helyen, tűzhely tetején kell őket tartani, de nagyon kell vigyáznunk, hogy meg ne fulladjanak a levegőhiány vagy túlságos meleg következtében. Az első nap nem is kell nekik adni semmit, második nap azonban már hangyatojást etetünk.

— Igen! — felelt Bagoly uram, sőt talán még többet is mondott volna, de akkorra már előtte termett egy hatalmas üveg telve jóféle nedüvel s egy fél fehér czipó, mely kedvenceinek láttára egyszerre torkán akadt a szó.

— Csak igyék és egyék, András koma — biztatta Iczik s azután mint a nyíl, úgy röpült a megházára, hol nem figyelve az ajtónálló hajdu tiltakozására, szinte ajtóstul esett be a viczispán úr szobájába s köszönés nélkül lihegve hebegte:

— Nagyságos uram, izé . . . hogy is mondjam? hát van talpas, van keresztény rucza, van mindeféle vad, talán még fázán is mind elzárva egy helyen, csak lőni kell, no meg nekem fizetni a jó hírért.

Kiderült ezekre a szavakra a viczispán borus homloka s bár kissé kételkedett is az Iczik szavában, mégis csak megkérdezte:

— Hát azután honnan tudod te ezeket, Iczik? mert ha igazat mondasz, akkor tied lesz a kaszinó vendéglője 100 forinttal olcsóbban.

— Áll az alku, nagyságos uram! — szolt Iczik s felejtve minden köszöntést repült haza.

Bagoly uram éppen az utólját fogyasztotta a bornak meg a czipónak, mikor a korcsmáros berohant.

— No, András koma, hát iszik-e még egy üveggel? Itt van ni, csak igyék; elengedem minden tartozását, meg azon kívül egy héten át ingyen tartom a legjobb itallal meg fehér czipóval, hanem most jöjjön s mutassa meg nekem, hogy hová zárta be kend azt a sok állatot?

— Nem addig van az, Iczik, mert azon a vadászaton nekem is részt kell vennem, különben baj talál lenni. Azok az állatok még nincsenek bezárva, hanem szanaszét az erdön bujkálnak. Most majd elmegyünk együtt a viczispán úrhoz s megmondjuk neki, hogy fogadjon fel minket is hajtóknak, azután rendben lesz minden.

Úgy is lett. A viczispánnál hamarosan meg lett a dolog beszélve s a tanácskozás vége az lett, hogy Bagoly uram nem csak hogy 10 forint foglalót kapott,

Második nap, a kikelés után, jó meleg időben, a kis foglyocskákat valami nagyobb rosta alá lehet rakni, hol a földdel vegyes hangyatojást elkészítettük (ha tiszta hangyatojás van, annál jobb), ha rosta nincsen, négy deszkából készített kis udvart csináljunk, melynek teteje hálóval legyen elzárható, mert ha nincsenek így elzárva, szétszaladnak és vagy összetapossuk őket, vagy a macska tenne kárt bennök. Ha jól laktak a csepp kis állatok, ismét vissza kell őket tenni a kosárba és meleg helyre.

Az egy hetes kis állatnak már lehet más eledelt is adni, de világért sem kölest vagy más magot, hanem tejbe kell a tojást beleütni, ezt jól össze kell habarni és azután megfőzni, az így elkészült túrót levétől jól kicsepegtetjük, minden etetéskor a keményre összeállott túróból annyit veszünk, a mennyire egy etetéskor szükség van, ezt friss cziczfarkfűvel jól összevagdadjuk és úgy adjuk az etetőábrára, melynek mindig tisztának kell lenni.

A három, esetleg csak két hetes kis jószágokat kosárba rakjuk, de előbb kinézzük, hogy hol, melyik kukoriczában van hozzájuk hasonló nagyságú csibe és ott kieresztjük.

A fogoly-csibék, ha reggel eresztetnek ki, estig feltétlenül megtalálják vagy a csapatot és ott közéjük vegyülnek, vagy pedig valami jószívű kakas veszi őket pártfogás és szárnyai alá.

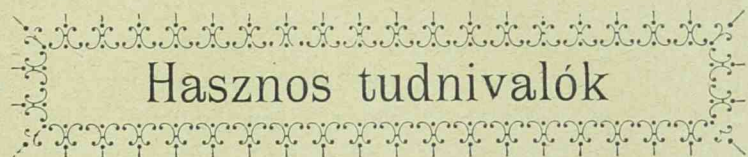
Ez a foglyoknak a legegyszerűbb nevelési módja ott, a hol nincsen tenyészsde berendezve (a rendes tenyészsde az más berendezéssel jár), itt csak az az egy keserűség, hogy a szegény kis állatok nagyon megszeliődnek, a kieresztés után néhány napig még jönnek az emberhez, igazán sajnálattal kell bizalmuk miatt irántuk viseltetni.

Mi néhány százat neveltünk fel évente, az eleresztés helyén nagy csoportokban voltak, de két-három

nap múlva már voltak közöttük öreg kakasok, a kik nagyszerűen elvadították őket.

Nagy vadászatkor, azaz két, három héttel a kieresztés után a nagy csapat fogoly még mindig azon a helyen volt hol kieresztettük, de már elvadulva, féltek, nemcsak a lövéstől, de az emberektől is.

A kakasokkal való vezettetést a jövő szezónban meg fogom próbálni és feltétlenül tudatni fogom az eredményt.

Hasznos tudnivalók

A luczernáról.

Rendes körülmények közt, hazánk legtöbb gazdaságában, mint takarmánynövény a luczerna az első helyet foglalja el s kivált gondos kezelése és ápolás mellett valódi áldást képez. Mindamellett még mai időben is találhatunk oly gazdaságokat, ahol nevezett növényre még kevés gondot fordítanak s a vetés után szükségrendő ápolását elmulasztják.

Pedig ezen növény igenis megérdemli a kellő ápolást, mert csak ez esetben várható a 3—4-szeri kaszálás, melynek mennyisége száraz állapotban nem kevesebb mint 80—90 nmázsára rug k.-holdanként.

Az éppen közölt adatokból kitűnik, hogy a luczerna bőtermő növény s értékét az is növeli, hogy egyuttal tápláló takarmányt ad.

Nem tartom helyesnek a luczernát későn letakaruló védőnövényvel, amint az sok helyen szokás, tavasszal zab, árpa, sőt búzával vetni.

Nem helyeslem pedig azért, mert a sűrű védőnövény közt a luczerna nem képes bokrosodni s így sinitlódik, sőt a fojtott levegő is nyomja. A védőnövény letakarítása után pedig, mint a szabad levegőhöz és

hanem ezen kívül még új ruhába is bujtatták, hogy az urak előtt tisztességesen megjelenhessen.

Harmadnap hajnalán már ott találjuk Bagoly uramat a vármegyeháza udvarán összesereglett hajtók közt, kezében egy hatalmas baltával, szájában az elmaradhatlan kurta pipával, osztogatva az utasításokat mindenfelé. A hajtók azután útnak indultak s az udvaron egymagára maradt Bagoly uram.

— Hát kend mit ögyeleg itt? Bámolni jött ide? Hiszen kendnek puskája sincs! — mordult rá egy megyei pandúr.

— Van bizon nekem jobb, mint a pandúr uré, hanem hát megkövetem szépen, a viczispán urat várnám még egy szóra.

— Nem áll az szóba ilyen emberrel — szolt lenézőleg a pandúr, ott hagyva Bagoly uramat.

Most egyszerre csilingelés hallszik mindenfelől, jönnek egymás után a fényes uri fogatok, cifra vadász urakkal. utánuk meg társzekerek élelemmel. Megjött a viczispán is és bizon hamarabb állt szóba Bagoly

uram, mint a szolgabíróval. Ez is felkapott azután a legjobban keze ügyébe eső szekérre s megindult a hosszú menet ki az erdő felé.

Megérkezve a vadészat helyére, az egyszerű Bagoly uram veszi át az intéző szerepét s osztja utasításait a rendezőknek, kik ezek szerint állítják fel a puskásokat. Minden a legszebb rendben megy s csakhamar megadva a jel a hajtás megkezdésére.

Bagoly uramnak az a szerencse jutott, hogy ott huzódott meg a fenséges úr közvetlen közelében, míg jobbról-balról a legelőkelőbb urak foglalják el helyeiket.

Az erdő csöndje megtörik, ott lent, a cziheresben felhangzik az eleresztett kutyák csaholása. Bagoly uramnak minden hangra meg van az ő halk megjegyzése.

— Most medvét lát a Szamos, őzet hajt a Czirmos, róka nyomára akadt a Villám.

— Vigyázzon, viczispán uram! Arra tart a Szultán (egy hatalmas him medve), — szolt a halk figyelmeztetés.

Csakugyan hallani a hatalmas állat csörtetését,

naphoz nem szokott növény, könnyen elpörkölődik elfonnyad s csak az ősz végén ad talán egy kisebb kaszálást, de már ebben is a gyomok sátorukat felverték. továbbá még azért sem helyeslem a luczerna tavaszi vetését, mert nem ritka eset, hogy annakidején a tavaszi időjárás hátráltatja a gazdát s későn vetve, egész fáradsága hiábavaló lesz.

Gyakorlatomban legjobbnak bizonyult a luczerna őszi vetése úgy homokosabb, lazább, mint kötöttebb természetű talajokon.

A vetés augusztus hó 20. tájában egész szeptember elejéig történhet a korán lekerülő takarmány féleségekkel pl. rozsossal; a vetés őszen kedvező időjárás mellett s jól trágyázott és előkészített földön meg lehet a luczernát kaszáltatni a reá következő évben pedig biztos 2—3 kaszálást ad, az őszi és tavaszi korai kaszálással a benne fellépő gyomokat eltávolítottam s luczernásom gyomtól mentes és rendesen hibátlan kelésű lett.

Mint élő növény a luczerna rendesen több évig szokott egy helyen megmaradni; azonban a gazda törekvése az leend, hogy gyomtól mentesem és teljes sűrűségben megtarthassa. Azt kellő fogasolással legjobban elérheti. Fogasolhatunk őszzel is, de tavasszal ez mulhatatlanul szükséges, mert gyomokat és a mohát (mely a luczerna növényt gátolja) tönkreteszi, de közben a luczernatörök koronáit is megsérti.

A netaján mutatkozó hiányos foltokat luczernamaggal kell beszórni, ami szintén őszzel vihető véghez, amennyiben kis gereblyével a magot földbe takarjuk; ennek elmulasztása esetén a gyomnövényeknek alkalmuk nyílik elszaporodni.

A tél beállta előtt, de csak akkor, ha a föld annyira fagyos, hogy a szekérkerék nyomokat nem hágy hátra ajánlatos a luczernát lótrágyával megtrágyázni, arra azonban a gazdának figyelnie kell, hogy az vastagon vagy csomókban ne maradjon, mert ennek következtében a luczerna kipállana és kiveszne; tavasszal, miután a

téli nedvesség a trágya erejét a földbe lugoza, az idő kiengedével a fenmaradt szálas trágyát össze kell takarítani s onnan eltávolítani, hogy a takarmánnyal össze ne vegyüljön.

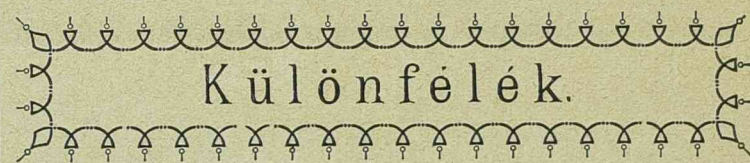
A hígított trágyalevet a luczerna igen meghálálja, a komposzttrágyák is eléggé fejlesztik a luczernások termését.

Végül, a mi a luczerna latakáritását illeti, sok gazda a luczernát a virágzás elmúltával vágatja le, azon hiszemben lévén, hogy luczernája majd száraz állapotban mennyiségileg nem apad el. Az igaz de apad minőségileg s a mit a vámnál megtakarít, a réven elveszti. A luczernát, ha csak az idő meg nem akadályoz, virágzása idején vágtam le.

Ha lekaszálás után tartós esőzések állanak be, olyankor ajánlatos a luczernát bezsombolyázni s nem veszni engedni.

Sok helyen a luczernásokat legeltetni szokás; ez helytelen eljárás, mert a lelegeltetett területen a luczerna kivész.

Ha esetleg a mulaczokat óhajtjuk luczernával tápláltatni, akkor a táblának egy részét felparcellázzuk úgy, hogy egy-egy parcella 7—8 napig tartson s míg az egyiket fogyasztatjuk, addig a másikon a luczerna kifejlődik s így mindég friss luczernát adhatunk, anélkül, hogy a nehezen beállítható luczernásainkat legeltetés által rongáltatnánk. (F. U.) Osztrovác György.

Szép nagy tormát nyerhetünk a következő eljárás által. Egyenes tormagyökeret választunk s azokat minden oldalhajszáltól megszabadítva, rézsut a földbe ültetjük: az egyes sorok távolsága 3 láb legyen, az egyes növények pedig egymástól két lábnyira helyezendők.

a viczispán látja is már és a fegyver megremeg kezében, mit látva Bagoly uram, csöndesen oda lopózik a háta mögé.

Most kitör a hatalmas vad, eldördül a remegő viczispán fegyvere s a csak gyöngén sebzett vad ordítva rohan a bizonytalan kezű vadásznak. Még egy pillanat s árván marad a vármegye. De ez az egy pillanat éppen elég Bagoly uramnak; előre ugrik s nagyot sujt baltájával a támadó vad füle tövére, azután még egy párat a koponyájára s mentve van a viczispán.

Dolgát illetéknép jól végezve, ismét a fenséges úr háta mögé sompolyog; kire éppen most tör egy vaddisznó csorda, élén a hatalmas vadkannal. A fenséges vadász puskája roppan s összeesik egy emse, de nem a vezér. Most a második lövés szól s ezt találja ugyan, de csak gyöngén s a sebzett vad böszülten ront megsebzőjére, ki hidegvérrel siet puskát cserélni. Már szinte a puskacső elé ér a böszült vad, midőn előugrik Bagoly uram s biztos csapásával azt is holtra sujtja.

Vad vad után jött és esett el még azután, a vadászat eredménye fényes volt, nem is maradt el a fenséges úr elismerése.

Legjobban meglehetett elégedve lezik ki a kaszinói vendéglő bérletét 150 forinttal olcsóbban nyerte el és Bagoly uram, klt holtiglanos szolgálton kívül álló hajdunak tették meg havi 20 frt. fizetéssel.

Bagoly uramnak különben nem ez volt az első vitéz tette, megtette ő azt a híres csapást már számtalanszor s közel száz medvét pusztított el pusztán baltájával s éppen ennek köszönhetette, hogy vadorzás gyanujába nem esett, mert ilyen vadászatát mindig önvédelemnek tüntette fel.

Répay Albert.

Ezen eljárás folytán ó—8 hüvelyek átmérőjű példányokat fogunk nyerni s ez erős fejlődésnek oka az, hogy a gyökerek rézsut levén helyezve és így földdel csak kis mennyiségben betakarva, ki vannak téve a meleg teljes behatásának. Megjegyezzük, hogy a földnek megmunkálnak kell lennie.

Avas vaj javítása. Az avas vajat keskeny szeletekre vagdaljuk és vízben, melybe sót és duplaszén-savas szódát (a patikában kérhetjük) tettünk, alaposan kimossuk. Akkor 1 liter vízhez 125 grm. sót, 120 grm. cukrot és 47 grm. salétromot számítva, e vízben áztatjuk a vajat 12 órán át. Utoljára a vajat több vízben kigyurjuk, aztán 1 kiló vajba 6 deka sót gyurunk és az ize teljesen megjavul.

Érdekes házasság. Ritka a házasságok történetében az, mely a napokban ment végbe Kőrösbányán. Mint nekünk írták, egy ottáni kir. aljárásbíró, ki vallására nézve ortodox zsidó, lépett házasságra egy római katolikus özvegyasszonnyal. A polgári házasságkötéssel nem érte be a fiatal pár, hanem egyházi megerősítést is kívánt. Már mindez sem érdektelen dolog, de a java még csak ezután következik, mert mint tudósítónk írja, a római katolikus asszonyt a zsidó férfival az ev. református lelkész adta össze.

Paraszt-dráma. Izgalmas esetről beszélnek most Hódmezővásárhelyen: Csete János pusztai lakos egy 24 éves fiatal ember, ki februárban nősült meg, furkós bottal agyonütötte áldott állapotban levő feleségét, Szendi Horvát Juliannát, azután pedig tükör elé állva borotvával gerincig elvágta a nyakát. Mind a ketten meghaltak. Csete katonasága előtt mint béres szolgált Horváth jó módú gazdánál, akinek 27 éves leányát, miután a katonaságtól hazajött, a télen feleségül vette. Horvát időközben megbánta, hogy leányát szegény emberhez adta nőül és mindent elkövetett, hogy elválassza őket egymástól. Csete ezen való elkeseredésében ölte meg feleségét és önmagát.

A halál torkában. A kérdés, hogy mit éreznek azok, akik a halál torkából visszakérültek, sokat vitatott kérdés. Sollier és Varigny francia tudósok hosszabb tanulmányt írnak e kérdéssről. Oroszlánvadászok, akik érezték a halál közelségét, beszélik, hogy az oroszlán körmei alatt nem éreztek semmiféle fájdalmat, a sebesülés, melyet szenvedtek inkább kábítólag hatott rájuk, csak amidőn megszabadultak a veszedelemtől éreztek borzasztó kinokat. Akik vízbe estek s eszméletüket megtartották, az ellankadás pillanatában életük nagyobb eszményeit látták elvonulni maguk előtt. Ezt érzik azok is, akik magasból zuhantak alá. Beaufort angol admirális beszéll, hogy egy izben, amidőn vízbe esett fiatal korában az ijedelemnek nyomát sem érezte, inkább kellemes zsongító érzés vett rajta erőt. Darwin, mint iskolás fiú 80 láb magas szikláról zuhant alá s amidőn emséletlenül feküdt a földön úgy érezte, hogy gondolatai villámgyorsan vonulnak keresztül agyán. Katonák akik harcmezőn sebesülten feküdtek szintén egész élettörténetüket látták elvonulni szemük előtt. A halál küzdelmet sem tartják fájdalmasnak a tudósok.

Csodás emlékezőtehetség. Rendkívül mulatós jelenet folyt le a legutóbbi napok egyik reggelén Párisban az Avenue de l'Opérán. Egy kereskedelmi utazót megszólított egy ismert kereskedő. Ezt kérdezte:

— Nem ösmer meg engem?

Az utazó nem emlékezett a kereskedőre.

— No, majd felfrissitem az emlékezőtehetségét. Ön tiz év előtt Bordeaux pályaudvarán volt. Egy elsőosztályú szakaszba szállt és kinézett az ablakon. Abban a

pillanatban, a mikor a vonat elindult, ön nagyszerű tréfát követett el: egy utazót, aki a kocsi mellett állt, telefonított.

— Igaz, igaz! Emlékszem rá! kiáltotta nevetve az utazó.

— Ez az utazó én voltam! — szolt a kereskedő és a következő pillanatban hatalmasan arczul ütötte az utazót. Ez vissza akarta ütni a kereskedőt, de a járókelők közül két férfi közbelépett. Nagy botrány támadt és a rendőr bekísérte a kereskedőt és az utazót is. A rendőrbiztosnak aztán sükerült a két veszekedő embert kibékíteni.

Amikor az utazó a rendőrség kapuján kifordult az utcára, azt morogta a fogai között:

— Tiz év! Hiszen már régen elévült az egész história!

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradsky Emil.

PÁLYÁZAT ERDŐÖRI ÁLLÁSRA.

A rozsnyói róm. kath. püspöki uradalomnál üresedésbe jött két erdőöri állásra pályázatot hirdetek. — Évi javadalmazás 200 korona pénz. 200 koronányi gabona, 24 ürméter tűzifa, 2 hold föld, marha- és sertéstartás, szabad lakás és megállapított lődij.

Pályázók sajátkezűleg irt folyamodványukat bizonyítványmásolatokkal — melyek vissza nem küldetnek — alólirotthoz június hó 20-ig adják be.

Gömör-Rozsnyón, 1901, évi május hó 20-án.

Pauchly Rezső,
püspöki erdőgondnok.

Kiszolgált csendőr.

33 éves nős, beszél magyarul és németül. jó bizonyítványokkal rendelkezik, erdőöri vagy vadöri alkalmazást keres. Az illető 3 év óta van az erdészethnél, erdősítést igen jól érti, jó lövő; ez idő szerint a m. kir. közalapítványok egyik uradalmában van alkalmazva. Az erdőöri szakvizsgát a folyó év őszén fogja letenni, Czime az Erdészeti Ujság kiadóhivatalában megtudható. 2—3

TÁBLÁKAT.

Erzsébet emlékfák megjelölésére, Legeltetési és más tilalmi táblákat bármely nyelven, esetleg egyszerre három nyelven is tartós anyagból, lemoshatlan festéssel legjutánysabban készít

Winkler Gusztáv
Szászsebesen.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltósági Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közreboesajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

EDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia és angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltósági Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZERT VALAMINT
RÉSZLETEFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészies kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.